

НАДЗЯ БУКА

Бася і Піглас

БАСЯ

- Дабранач, Бася... – шэптам сказала мама, і дзверы зачыніліся. Бася ляжала і глядзела на столь. Ёй так карцела з кім-небудзь пагуляць. Раптам у яе з’явілася ідэя. Дзяўчынка хуценька ўзяла каляровыя алоўкі і намалявала на сцяне вока.
- Чагосьці бракуе, – падумала Бася.
- Ну, вядома! – і ў вока з’явіліся два крылы.
- А ты нішто сабе.

Бася накрылася коўдрай і доўга разглядала створаную ёю дзіўную істоту. Дзяўчынка і сама не заўважыла, як заснула.

Раптам у калідоры пачуліся крокі. Бася з хуткасцю ветру скокнула ў лажак. Толькі зараз яна заўважыла, што па ўсім памяшканні лётаюць бурбалкі!

«Як прыгожа», – падумала Бася, і дзверы ў пакой адчыніліся.

– Як прыгожа... – зашаптала мама і паправіла дачцэ коўдру.

Як толькі мама выйшла за дзверы – дзяўчынка імгненна кінулася да шафы. Піглас спаў, паклаўшы пад бачок крыло.

– Дабранач, Піглас!

Засынаючы, Бася думала пра тое, як будзе цудоўна, калі яе новы знаёмы паселіцца ў іх доме.

МАНДАРЫНЫ НА СНЕЗЕ

– Я неўзабаве вярнуся! – сказала Бася Пігласу, які яшчэ спаў.

Яна схапіла заплечнік і пабегла ў школу. На занятках час цягнуўся так марудна, што, здавалася, ён увогуле спыніўся. Бася лічыла кожную хвіліну, усё думала, ці прачнуўся Піглас.

Раптам за акном дрэва захісталася і з’явіліся бурбалкі.

– Піглас! – узрадавалася Бася.

Ён сядзеў на галінцы. Дзяўчынка памахала яму рукой, і праз імгненне дзіўная птушка апынулася на яе падручніку. Не паспела Бася прыкрыць яго далонькамі, як Піглас склаў крылы ў яе кішэні.

– Як у цябе гэта атрымліваецца? – ойкнула яна.

– Барбара! – настаўніца строга паstukала пальцам па стале. З кім ты там размаўляеш?

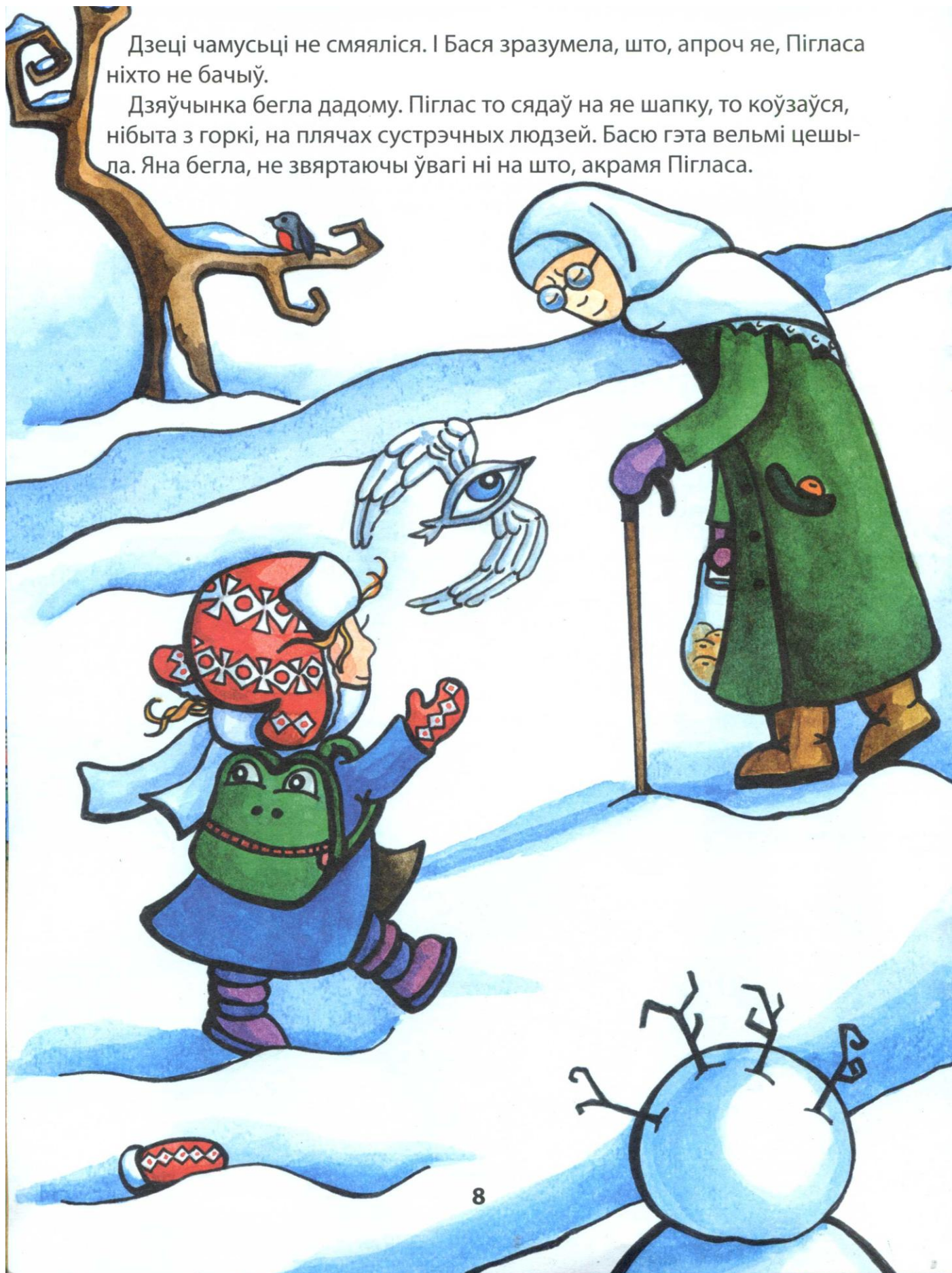
– Праба... – пачала гаварыць Бася і раптам убачыла Пігласа на галаве настаўніцы. Дзяўчынка, не стрымаўшыся, засмяялася.

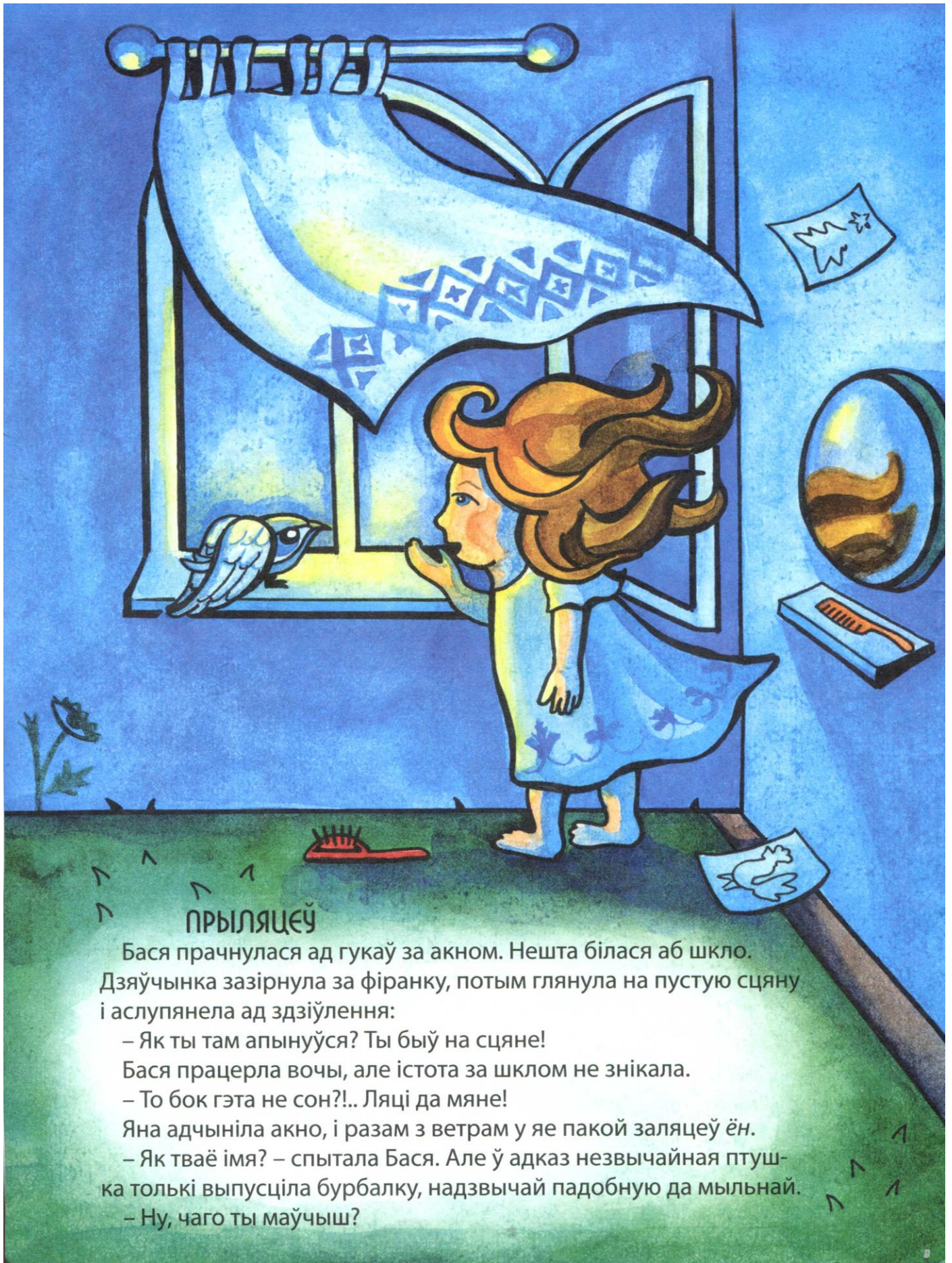
– Барбара! – больш строга сказала настаўніца.

Дзеці чамусьці не смяліся. І Бася зразумела, што, апроч яе, Пігласа ніхто не бачыў.

Дзяўчынка бегла дадому. Піглас то сядаў на яе шапку, то коўзаўся, нібыта з горкі, на плячах сустрэчных людзей. Басю гэта вельмі цешыла. Яна бегла, не звяртаючы ўвагі ні на што, акрамя Пігласа.

ПРЫЛЯЦЕЎ

Бася прагнулася ад гукаў за акном. Нешта білася аб шкло. Дзяўчынка зазірнула за фіранку, потым глянула на пустую сцяну і аслупянела ад здзіўлення:

– Як ты там апынуўся? Ты быў на сцяне!

Бася працерла вочы, але істота за шклом не знікала.

– То бок гэта не сон?!.. Ляці да мяне!

Яна адчыніла акно, і разам з ветрам у яе пакой заляцеў ён.

– Як тваё імя? – спытала Бася. Але ў адказ незвычайная птушка толькі выпусціла бурбалку, надзвычай падобную да мыльнай.

– Ну, чаго ты маўчыш?

Бурбалак большала і большала.
– Хм... Ты, напэўна, не ўмееш размаўляць... І што нам цяпер рабіць?
Раптам бурбалкі сталі склейвацца ў літары. Яны выбудоўваліся
адна за адной, нібыта вагончыкі ў цягніку.

– ПІГЛАС! – прачытала Бася.

– Тваё імя Піглас?

Вока радасна запляскала крыламі.

БАМС!

Бася толькі паспела заўважыць, як з рук бабулі выпаў пакет і ўсе мандарыны з яго выкаціліся на снег.

Яна павярнула галаву ў пошуках Пігласа. Але яго нідзе не было. Ён знік. Не папрасіўшы ў бабулі прабачэння, Бася кінулася шукаць сябра. Мандарыны ляжалі на снезе.

– Піглас! Піглас! – крычала Бася.

Дзяўчынка шукала свайго новага сябра ўсюды: і на вуліцы, і ў доме. Яна зазірнула пад усе ложка, адчыніла маміну шкатулку і нават халадзільнік.

– Няўжо я больш ніколі яго не пабачу? – у скрусе падумала Бася, і слёзы пацяклі з яе вачэй...

– Што здарылася? – спытала мама ў Басі.

Усхліпваючы, дачка распавяла ёй пра бабулю і рассыпаня на снезе мандарыны. Дзяўчынцы так хацелася расказаць пра Пігласа, але яна баялася, што мама ўсё адно не паверыць.

– А ты папрасіла прабачэння і дапамагла бабулі сабраць мандарыны? – спытала мама.

– Не... А! Дык вось чаму Піглас знік!

– Хто знік?

– Мама, я ўсё зразумела!

Бася ляжала на ложку і думала пра тое, што заўтра яна знойдзе бабулю, збярэ ўсе мандарыны і папросіць прабачэння тысячу разоў. Пэўна, тады Піглас вернецца да яе.

ПРЫШЧЭПКА

Мінуў тыдзень. Быў сонечны дзень. Маці развешвала бялізну, прымацоўваючы яе драўлянымі прышчэпкамi да вярoўкі. Бася каталася на санках непадалёк. І час ад часу чулася гучнае «Йуху-у-у-у». Басіна шапка спаўзла на вочы. Мама глядзела на дачку і ўсміхалася. Усім дзецям было весела. Толькі адзін хлопчык стаяў на горцы і сумна пазіраў на іншых: у яго не было санак.

– Хочаш, я пракачуся разам з табой? – прапанавала хлопчыку Бася.

– Ага...

– Тады сядай!

І яны панесліся з гары. А потым на хуткасці ўляцелі ў гурбу снегу і занырнулі ў яе з галавой. Дзеці, рагочучы, доўга шукалі ў снезе свае шапкі.

Раптам Бася павярнула галаву і здзіўлена заўважыла, што на вяроўцы, дзе была развешана бялізна, сядзіць Піглас і дзяўбе прышчэпку.

– Піглас! Піглас!!!

Не паспела дзяўчынка зрабіць і двух крокаў насустрач, як Піглас праглынуў прышчэпку.

– Ты ясі прышчэпкі?!

Бася не магла адарваць вачэй ад Пігласа.

Увечары дзяўчынка паклала некалькі драўляных прышчэпак на падаконне і пачала чакаць. Бася вельмі засумавала па Пігласу.

Ранкам Бася заўважыла, што прышчэпак на падаконні няма, а па ўсім пакоі лётаюць бурбалкі.

Піглас вярнуўся.

НАТХНЕННЕ

Бася вырашыла намаляваць партрэт Пігласа. Мінула ажно гадзіна, але партрэт аніяк не атрымліваўся: натхненне знікла.

Бася ўстала і пайшла на яго пошукі ў суседні пакой. Мама сядзела за сталом і глядзела ў манітор ноўтбука.

– Мама, што ты робіш?

– Шукаю натхненне.

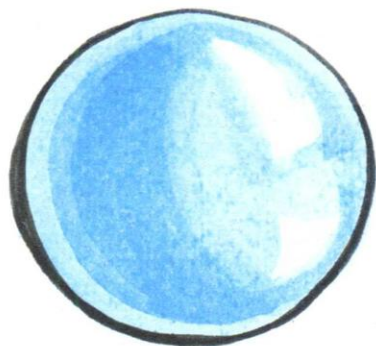
– Я таксама.

Бася падумала: «Няхай у мяне сёння не атрымаецца партрэт, каб толькі натхненне завітала да мамы».

І толькі яна пра гэта падумала, як пакой напоўніўся бурбалкамі. Піглас сеў на маміны плечы. Яна зрабіла глыток кавы і пачала хутка нешта друкаваць.

– Піглас, ты прынёс маме натхненне! Дзякуй!

Бася ціхутка пайшла ў свой пакой і села за стол.
– Люблю, калі мама ўсміхаецца, – падумала Бася і паглядзела на свой малюнак. Піглас сеў ёй акурат на галаву.

Бася ўзяла аловак у рукі. Партрэт атрымаўся адзін у адзін.

ТАТА

Аднойчы ўвечары тата пайшоў на вуліцу і доўга не вяртаўся. Маці трымала яго шалік у руках і плакала. На вуліцы сцямнела, але таты ўсё не было. Бася падумала, што тата заблукаў у лесе.

– Піглас! – паклікала Бася.

Піглас адразу з'явіўся ў акне. Дзяўчынка апанулася і выбегла да яго на двор.

– Тата пайшоў на вуліцу без шаліка і заблукаў. Знайдзі яго, калі ласка,
і прывядзі дадому, – папрасіла Бася.
Піглас адразу ж паляцеў.

У лесе было цёмна. Тата, знямоглы, шукаў дарогу дадому, але завіруха была такая густая, што замяло ўсе сцяжынкi. Ён спыніўся і думаў, куды ісці далей. Піглас падляцеў да яго і сеў на плячо. І адразу ж завіруха супакоілася.

«Мяняецца цыклон», – падумаў тата.

Ён агледзеўся і ўбачыў праз яловыя галіны гарадскія агні. Ён пабег з усіх ног, бо дома яго чакалі.

Цяжка дыхаючы, тата стаяў за дзвярыма і ніяк не мог наважыцца па-
стукаць. Мама сама адчыніла. Тата абняў маму моцна-моцна.

– Прабач! – сказаў тата і пацалаваў маму. – Я болей ніколі не пайду на
вуліцу без шаліка.

Яны яшчэ доўга стаялі ў абдымках, а каля іх лётаў Піглас і радасна
махаў крыламі. Але яго бачыла толькі Бася.

– Дзякуй, Піглас! – зашаптала дзяўчынка.

НАРАДЖЭННЭ

У пакоі запахла ігліцаю.
«Тата прынёс елку», – падумала
Бася.

Яна выбегла насустрач і ахнула
ад здзіўлення. Елка была да самай
столі.

– Бася! Ты зноў не расчасалася.
Бася цяжка ўздыхнула і пай-
шла ў пакой за грабянцом. Але яго
чамусьці нідзе не было.

На наступны дзень, збіраючыся ў школу, Бася заўважыла, што знік яшчэ адзін грабянец. Чырвоны.

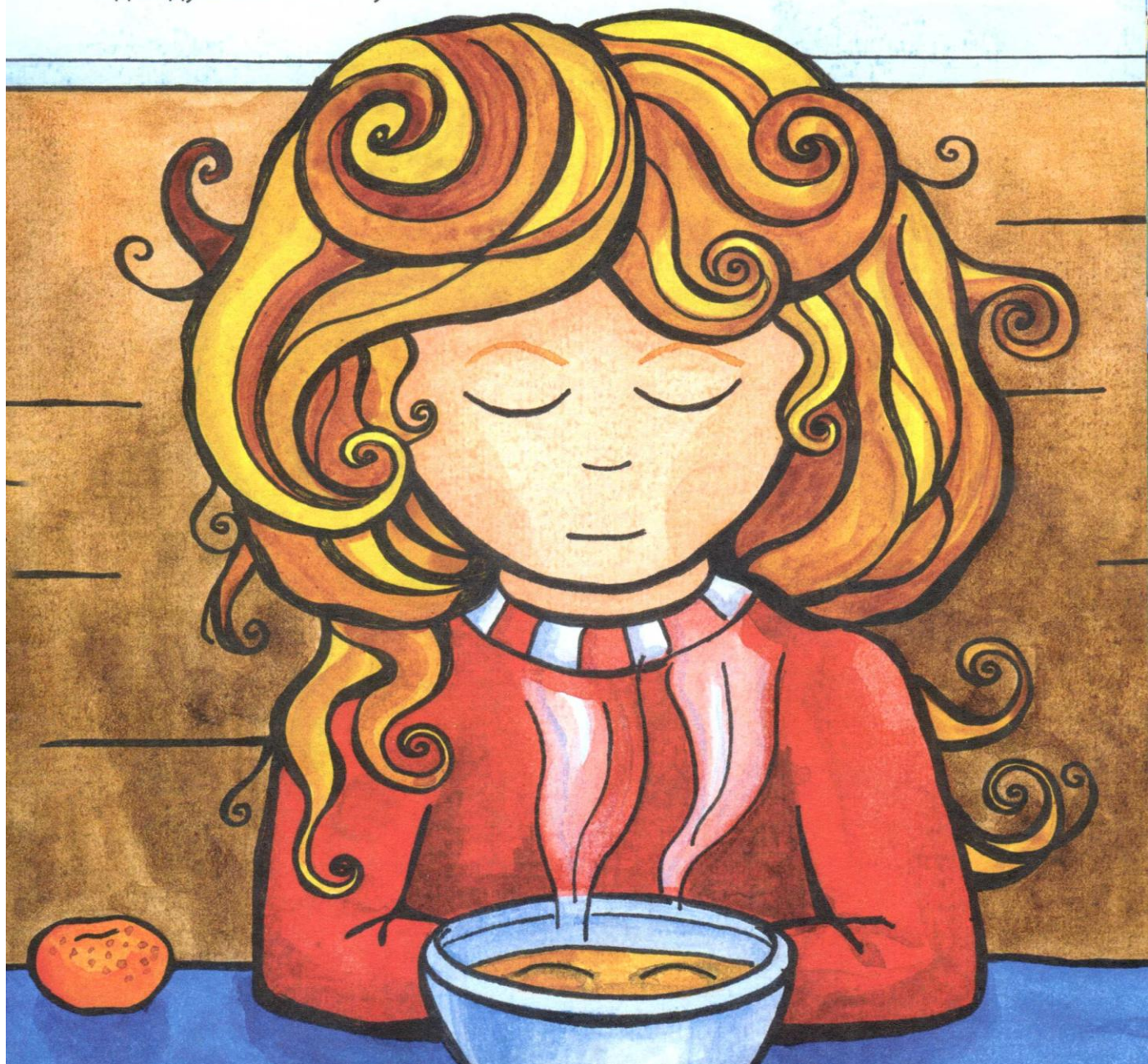
На трэці дзень знік ужо блакітны. Мамін улюбёны. Бася нават спазнілася ў школу, пакуль шукала яго.

– Куды падзеліся твае грабянцы? – за вячэрай спытала маці.

– Не ведаю, – адказала дзяўчынка і апусціла вочы ў талерку.

Увечары яна паклала грабянец пад падушку.

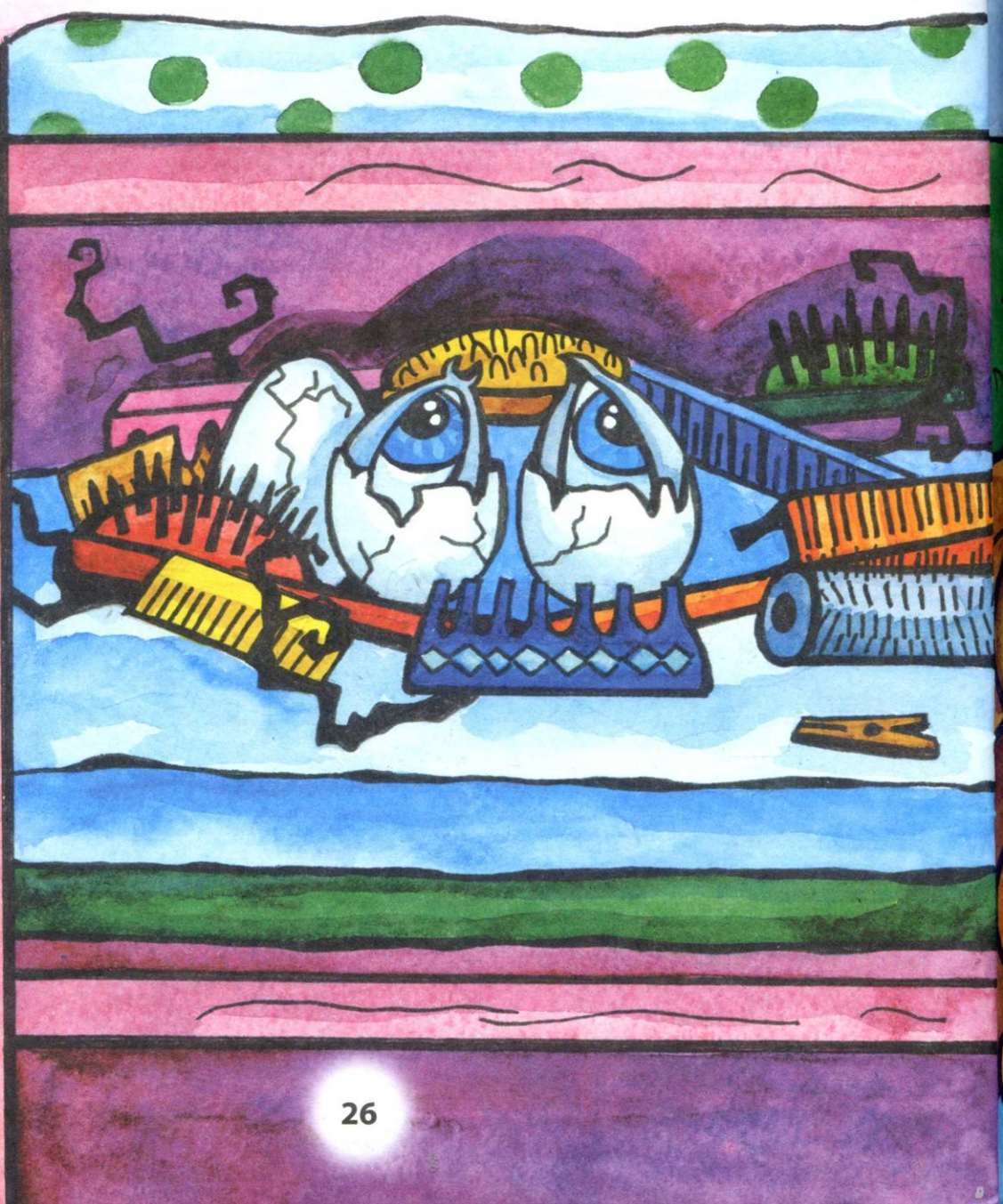
«Так ён дакладна не згубіцца», – думала Бася засынаючы. Але раніцай пад падушкаю было пуста.

Потым знік грабянец таты.

Увечары Бася пачула штурханне у шафе. Яна адчыніла дзверы і ахнула: на паліцы ў гняздзе, пабудаваным з грабянцоў, якія зніклі, ляжалі тры яйкі.

Ад здзіўлення Бася страціла мову.

І раптам з яек пачалі з'яўляцца маленькія пігласы. Бася так хацела іх крануць, але баялася.

Раптам акно адчынілася і ў пакой заляцела безліч сняжынак. Пігласы хапалі іх дзюбкамі. Яны ўзляцелі і выпусцілі бурбалкі. Гэта былі іх першыя ў жыцці словы.

– Як цудоўна, – падумала Бася.

– Як цудоўна! – у адзін голас казалі мама і тата, якія ўпершыню пабачылі каляровыя бурбалкі на елцы.

Гадзіннік прабіў поўнач.
– З Новым годам!!! – крычала радасная Бася.
Мама і тата ўсміхаліся.
Бася зайшла ў пакой. Яна падбегла да акна і ўбачыла, што пігласы
адляцелі.

«Напэўна, яны спяшаюцца да іншых хлопчыкаў і дзяўчынак», – падумала Бася.

У скрусе яна апусціла галаву і раптам адчула, як нехта сеў ёй на валасы.

Яна паглядзела ў люстэрка і засмяялася.

– З Новым годам, Піглас!

Кніга, якую вы трымаеце ў руках, незвычайная. Яе напісала мастак і журналіст Надзя Бука. Гэта кніга для яе дэбютная. Хто такі Піглас, аматары творчасці Надзі ведаюць даўно. Незвычайная птушка, якая есць драўляныя прышчэпкі і размаўляе бурбалкамі, з'яўлялася на шматлікіх карцінах мастачкі. Асабліва Піглас падабаўся дзецям. Аднойчы Надзя вырашыла напісаць гісторыю пра яго нараджэнне. Так з'явілася дзяўчынка Бася і яе цікавы, поўны прыгод сусвет. Да кожнага хлопчыка і дзяўчынкі можа калісьці прыляцець Піглас, для гэтага трэба толькі ў яго паверыць і пакінуць на падаконні некалькі драўляных прышчэпак.

ISBN 978-985-575-117-6

ERCS